

Sygn. akt IV U 568/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2018r. w S.

odwołania W. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 20 czerwca 2017 r. Nr (...)

w sprawie W. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. D. prawo do emerytury od dnia (...);

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz W. D. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 568/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20.06.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu W. D. prawa do emerytury w wieku obniżonym. Swoje stanowisko organ rentowy uzasadnił tym, iż ubezpieczony nie udowodnił posiadania na dzień 1.01.1999 r. okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat. Do stażu ubezpieczeniowego W. D. ZUS nie zaliczył okresu od 28.05.1973 r. do 23.08.1978 r., kiedy to ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, albowiem praca ta została uznana za pomoc doraźną uczącego się członka rodziny. Swoje stanowisko organ rentowy uzasadniał tym, iż ubezpieczony nie określił wymiaru czasu pracy w rolnictwie, zaś w zeznań świadków wynika, iż wymiar ten wynosi 3-6 godzin dziennie. Ponadto, w aktach sprawy nie ma zaświadczenia stwierdzającego fakt opłacania przez rodziców ubezpieczonego składki na FUSR od 1.07.1977 r.

Od decyzji tej odwołanie złożył W. D., który wnosił o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony wskazał, iż w spornym okresie pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym przez co najmniej pięć godzin dziennie, a po ukończeniu liceum wymiar tej pracy wynosił od siedmiu do ośmiu godzin dziennie. Rodzice ubezpieczonego

pracowali wówczas zawodowo poza rolnictwem i w związku z tym ciężar pracy w gospodarstwie rolnym obciążał W. D.. Z powyższym faktem powiązane jest również to, iż rodzic W. D. nie odprowadzali składek na FUSR.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując się na argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. D., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 23.05.2017 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury, w którym wskazał, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek k. 1-3v a. e.). Na podstawie przedłożonych dokumentów, organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1.01.1999 r. staż ubezpieczeniowy W. D. w wymiarze 20 lat, 3 miesięcy i 5 dni, z czego 16 lat, 7 miesięcy i 26 dni stanowi okres pracy w warunkach szczególnych. Do ogólnego stażu ubezpieczenia nie został uwzględniony okres od 28.05.1973 r. do 23.08.1978 r., kiedy to ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Z uwagi na nieosiągnięcie, wg stanu na dzień 1.01.1999 r., 25-letniego stażu ubezpieczeniowego, zaskarżoną decyzją z dnia 20.06.2017 r., ZUS odmówił przyznania W. D. prawa do emerytury w wieku obniżonym (k. 28 a. e.).

Rodzice ubezpieczonego, K. i K. małż. D., byli w latach 1971-1989 właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,7707 ha, położonego w Ż.. Ubezpieczony jest zameldowany i zamieszkuje w tej miejscowości począwszy od 1961 r.

W gospodarstwie rolnym małżonków D. hodowany był inwentarz, tj. dwie krowy, kilka sztuk trzody chlewnej oraz drób.

W okresie od 28.05.1973 r. (tj. dzień, w którym ubezpieczony ukończył 16.-ty rok życia) do 23.08.1978 r. (dzień poprzedzający zatrudnienie w (...) Sp. z o. o." w Ż.- wcześniej Zakład (...) w Ż.- świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze k. 16-17 a. e.) W. D. pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym. W początkowym okresie, tj. do 29.05.1976 r., ubezpieczony łączył naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Ż. z pracą w gospodarstwie rolnym (świadectwo ukończenia liceum k. 11-12 a. e.). W trakcie nauki w liceum, W. D. poświęcał codziennie co najmniej 4 godziny na pracę w rolnictwie. Wstawał o godzinie 5.00 i przez około dwie godziny zajmował się porannym obrządkiem. Do szkoły jeździł na rowerze, co zajmowało mu około 10 minut. W. D. wracał ze szkoły około 13-14 i ponownie poświęcał czas na pełnienie obowiązków związanych z prowadzeniem gospodarstwa, w tym na obrządek zwierząt. Uczył się wieczorami. Po ukończeniu liceum, ubezpieczony zajął się wyłącznie pracą w rodzinnym gospodarstwie rolnym, na którą poświęcał od 7 do 8 godzin dziennie. W tym czasie ubezpieczony nie pracował zawodowo poza rolnictwem.

Do stałych obowiązków ubezpieczonego należała praca przy obrządki zwierząt. Zajmował się on również dojeniem krów oraz rowerem dowoził mleko do mleczarni. Oprócz powyższego, W. D. wykonywał sezonowe prace polowe.

W spornym okresie ubezpieczony mieszkał z rodzicami oraz młodszą siostrą, gdyż starsza siostra wyprowadziła się z domu rodzinnego. Rodzice ubezpieczonego pracowali zawodowo poza rolnictwem w w/w zakładzie (...) w Ż.. Świadczyli pracę w godzinach 6.00-14.00. Młodsza siostra ubezpieczonego częściej zajmowała się domem niż pracą w rolnictwie. W związku z tym obowiązek pracy w gospodarstwie rolnym spoczywał na ubezpieczonym.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonego (k. 17-17v), zeznania świadków T. B. oraz J. O. (k. 16v-17), poświadczenie o adresach i okresach zameldowania wydane przez Urząd Miejski w Ż. (k. 14 a. e.), zaświadczenie wydane przez Starostwo Powiatowe w G. (k. 13 a. e.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po

osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Z kolei w art. 27 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy wskazano, iż okres składkowy i nieskładkowy powinien dla mężczyzn wynieść co najmniej 25 lat. W § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8 poz. 43) uregulowano, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W myśl § 3 tego rozporządzenia, okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury wynosi w przypadku mężczyzn 25 lat.

Jak stanowi art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się również, traktując je, jak okresy składkowe, przypadające przed dniem 1.01.1983 r., okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy W. D. legitymuje się na dzień 1.01.1999 r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 25 lat.

Na podstawie przekonujących i zasługujących na wiarę zeznań naocznych świadków T. B. i J. O. oraz spójnych i logicznych zeznań ubezpieczonego jak również dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych (poświadczenie i zaświadczenie wydane przez Urząd Miejski w Ż. oraz Starostwo Powiatowe w G.), Sąd Okręgowy ustalił, iż w spornym okresie od 28.05.1973 r. do 23.08.1978 r. W. D. pracował w niespełna 2-hektarowym gospodarstwie rolnym jego rodziców. Z zeznań przywołanych osób wyłania się obraz, zgodnie z którym, to na ubezpieczonym spoczywał ciężar stałej pracy w gospodarstwie rolnym, gdyż w spornym okresie jego rodzice pracowali zawodowo poza rolnictwem. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż podczas nauki w liceum ubezpieczony w wymiarze 4 godzin dziennie pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym. Należy dostrzec, iż ubezpieczony mieszkał bardzo blisko szkoły do której uczęszczał, gdyż podróż z domu do tej placówki zajmowała mu 10 minut rowerem. Bez wątplenia również i w okresie po ukończeniu liceum, do podjęcia pracy zarobkowej (tj. do 23.08.1978 r.), wymiar pracy W. D. w rodzinnym gospodarstwie rolnym przekraczał 4 godziny dziennie, gdyż praca w rolnictwie stanowiła wówczas jedyny obowiązek ubezpieczonego. A zatem, ubezpieczony pozostawał wtedy codziennie, przez całą dobę, do dyspozycji rodziców i był gotowy świadczyć pracę w gospodarstwie rolnym. W związku z tym to ubezpieczony zajmował się obrządkiem zwierząt i wykonywał prace polowe. Mając na uwadze realia pracy w rolnictwie w latach 70-tych XX wieku, kiedy to większość prac wykonywana była ręcznie, stwierdzić należy, iż utrzymanie gospodarstwa rodziny D. oraz opieka nad hodowanym w tym gospodarstwie inwentarzem, wymagały znacznej ilości pracy. Dlatego też uznać należy, iż praca ubezpieczonego miała istotny wpływ na funkcjonowanie gospodarstwa. Należy ją określić jako stałą i wykonywaną w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Tym samym, sporny okres należy zaliczyć uzupełniająco jako okres składkowy, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, do stażu ubezpieczeniowego W. D., co powoduje, iż legitymuje się on na dzień 1.01.1999 r. okresami składkowymi i nieskładkowymi w wymiarze 25 lat.

Należy zauważyć, iż z brzmienia art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynika wymóg pracy w gospodarstwie rolnym. Z przywołanego przepisu nie wynika wyrażony przez organ rentowy pogląd o konieczności opłacania, przez członków rodziny ubezpieczonego ubiegającego się o zaliczenie okresów pracy w rolnictwie, składek na (...). Dlatego też okoliczność nieudowodnienia przez ubezpieczonego opłacania przedmiotowych składek przez jego rodziców nie powinna stać na przeszkodzie zaliczeniu spornego okresu jako okresu składkowego. Uzasadnienie dla słuszności tego poglądu odnaleźć można w stanowisku wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 16.04.2009 r. III AUa 5187/08.

A zatem, W. D. spełnił wszystkie warunki, wyrażone w przywołanych wyżej przepisach, by zostać uprawnionym do pobierania emerytury w wieku obniżonym, począwszy od (...)r., tj. od dnia, w którym ukończył 60.-ty rok życia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc, orzekł jak w wyroku.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 3 kpc i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).